

Osoba uprawniona do zachowku może żądać połowę tego, co by dostała, gdyby doszło do dziedziczenia ustawowego i/lub spadkodawca nie wybył się majątku.

Sprawa o zachówek w głównej mierze opiera się na dokumentach oraz opinii biegłych. Są jednak kwestie, w których ważnych dowodem jest przesłuchanie stron i świadków.

Pytania w sprawie o zachówek dotyczące kręgu spadkobierców i

osób uprawniony do zachowku:

Obowiązkiem Sądu w sprawie o zachówek jest ustalenie kręgu osób uprawnionych do zachowku. Sąd zapyta na pewno:

1. Czy było przeprowadzone postępowanie spadkowe po zmarłym?
2. Czy spadkodawca miał dzieci? Jeśli któreś z dzieci spadkodawcy nie żyje to czy miał wnuki, prawnuki?
3. Czy spadkodawca pozostawał w związku małżeńskim?
4. Czy rodzice spadkodawcy żyją?
5. Czy któryś ze spadkobierców odrzucał spadek lub zrzekał się dziedziczenia?

Pytania te wynika z tego, że Sąd musi ustalić krąg spadkobierców. Im jest ich więcej np. spadkodawca miał więcej dzieci, zachówek będzie niższy. Sąd musi ustalić ułamek, a jakim uprawniony do zachowku dziedziczyłby.

Komu przysługuje uprawnienie do zachowku?

Prawo do zachowku przysługuje zstępnym – głównie dzieciom, ale jeśli jakieś dziecko zmarło to jego dzieciom, potem wnukom, prawnukom etc. oraz małżonkowi.

Do zachowku uprawnienie są także

- rodzice spadkodawcy, którzy byliby powołani do spadku z ustaw, co oznacza tyle, że rodzicom przysługuje prawo do zachowku tylko, gdy spadkodawca nie miał dzieci

Pytania dotyczące majątku spadkowego:

W sprawie o zachówek Sąd musi ustalić tzw. substrat zachowku. Ta wartość jest bowiem podstawą ustalenia wysokości zachowku. Padną zatem pytania:

6. Jakie aktywa wchodzi w skład spadku?
7. Czy spadkodawca miał długi?
8. Jakie były koszty pogrzebu i kto je poniósł?
9. Czy spadkodawca przekazywał w przeszłości darowizny komukolwiek? Kiedy?
10. Czy spadkodawca sporządził zapisy windykacyjny na kogoś?

Pytania dotyczące stosunku do spadkodawcy:

Często zdarza się, że w sprawie o zachówek obowiązani do jego zapłaty powołują się na wydziedziczenie, niegodność dziedziczenia lub wyłączenia małżonka od dziedziczenia. Sąd pyta wówczas:

11. Czy są przesłanki do stwierdzenia niegodności dziedziczenia?
12. Czy toczyły się jakieś postępowania karne z udziałem spadkodawcy i uprawnionych do

zachowku?

13. Czy było w toku postępowanie rozwodowe spadkodawcy i jeśli tak, to jakie żądanie zostało w nim zgłoszone?

Pytania dotyczące sytuacji osobistej i majątkowej uprawnionego i obowiązane go do zapłaty zachowku:

Zachówek może teoretycznie zostać obniżony z uwagi na szczególną sytuację osobistą i majątkową stron. Dlatego sąd zapyta:

14. Z czego się Państwo utrzymują?
15. Jaki jest Państwa stan majątkowy?

Pytania sądu, jeśli w testamencie spadkodawca wydziedziczył uprawnionego do zachowku.

Nie są to wszystkie możliwe pytania, jakie mogą paść w sprawie o zachówek. Każda sytuacja jest inna. Bardzo dużo pytań pojawi się na pewno, jeśli w testamencie było wydziedziczenie. Dotyczyć one będą powodu wydziedziczenia. Sąd będzie musiał ustalić, czy był on prawdziwy czy też nie.

16. Czy kiedy uprawniony do zachowku wbrew woli spadkodawcy postępował uporczywie w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego? Na czy to polegało?
17. Czy uprawniony do zachowku dopuścił się względem spadkodawcy albo jednej z najbliższych mu osób umyślnego przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu?
18. Czy spadkobierca uchylał się od obowiązków rodzinnych? Może wyrzucił z domu, nie płacił alimentów, nie przejawiał zainteresowania chorym spadkodawcą, czy całkowicie zerwał więzi rodzinne?

adwokat Marta Rozwadowska - Kucka